

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felölös szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A kulturpolitika és népművelők.

Akkor szünt meg az istenadta nép boldog lenni, mikor az első ujságot a kezébe vette. Minek neki fölvilágosodottság? Legjobb »a tisztelt parasztnak,« ha a maga együgyü butaságában meghuzódik lovai és barmai között. A tudás kívánságokat, vágyakat ébreszt, ennek nyomán pedig kullog az elégedetlenség, a boldogtalanság.

A gonoszság és a sötétben látó keserűség szájáról röppen el e sóhaj. A szipolyozó hiéna, ki hozzászokott a korlátoltsággal járó jóhiszeműségből a zsebeit tölteni s más zsirján hizni, zsebrák politikájára a lélekharang kongását hallja, mikor népművelésről beszélünk. A másik, a becsületes, a hazáját s népet szerető pesszimisa ember kétségbeesik a modern kulturmunkára, mert eddigi hatásaiban tényleg sok szomorú eredményt lehet konstatálni.

De szabad-e a kísérlet kezdetén desperálni? Minő jogcimen vonunk megszzebbsmenő következtetést, mint a félig sem bevégezett munkából vonni lehet? Minden haladásnak meg vannak a maga áldozatai. De a haladás mégis jövő létünk biztos záloga. A kulturpolitikának ez a célja. Nem iskolapolitika az. Más személyekre, más osztályokra irányul a törekvése. A kulturpolitika a felnőttek szellemi továbbfejlesztése. Kulturérdeklődést ébreszt és kulturszomjat elégít ki. Körébe vonja a nagyközönséget, az elmaradt népet, a munkásságot.

Nem a felső tizezer képzettsége fokmérője a kulturállamnak, hanem az ország összlakosságának átlagműveltsége. Aztán az egyszerűbb ember sem elégszik már meg csupán a mindennapi falat kenyérrel. Számptalan életnyilvánításából látjuk, hogy benne is lüktet valami magasabb régió felé törekvés. S igaz, az emberi szellem évezredes vívmányaihoz neki is van joga. Ő ezt tudja s követeli is magának. E természetes ösztön a több ember felé, csak áldás az országra, az egész társadalomra. Az élet javainak egyoldalú értékelése a termé-

szetes egyensúly megbillenését okozza.

A szociálpolitika a tömegek anyagi érdekeit szolgálja, a kulturpolitika a szellemi élet szociálpolitikája.

Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz tehát az emberiségnek, a hazának s társadalomunknak — bárki és bármi legyen is, — aki a kulturpolitika szolgálatában fárad.

Nem az legnagyobb bajunk-e, hogy rengetegen vannak még a mankón járók, a kiskorúak, akik gyámra szorulnak.

Politikai fejlődés, tudomány és népboldogság csak a népművelés verejtékes hőstette által kapja azt a tekintélyes bázist, melyen biztosan áll és prosperál. A jövő üdve azon alapszik, hogy mind szélesebb néprétegek nyerjenek részt a politikai életből és befolyást a közügyek vezetésére. Ez a befolyás azonban csak akkor áldásos, ha a tömeg bizonyos fokig iskolázott, művelt, képzett, az élet finomabb összefüggéseit, magasabb feladatait megérti. Aki a demokrácia győzelmében hisz, aki ezt kívánja, annak dolgoznia kell a népművelés érdekében. A nép követi a szellemileg fölényes vezért, természetes tudásvágya ösztönzi, az állam érdeke, hogy a helyes irányban történjék, a plebsuralom rettenetes.

A tudomány pótolhatatlan értékének tudatát a legszélesebb rétegekben meggyőződés tárgyává kell tenni. Ezzel megtanulja a szellemi javakat és azok alkotóit becsülni, ép oly sokra becsülni, mint minden más gazdasági tevékenységét. A műveltség gyümölcsei eddig nem ismert szellemi élvezetekben részesítik. Sok öröme van a művelt embernek a létért való küzdelem minden fázisában, amikor a műveletlen, a képzetlen tehetetlen vergődésében csak hörögve nyög.

A bajai szabadliceális előadók előtt tehát hajtsuk meg hálánk lobogóját s ne nézzük a személy külsejét, a ruháját, hanem a munkáját, a szívét.

— **Adomány az Inéségeknek.** A Bajai Takarékpénztár 300 korona segélyt utalt ki a munkanélküli inéségek támogatására. A nemeslelkű adomány bizonyára nem egy nyomoruságon segített s kívánatos volna ha a Takarékpénztár intencióit követve minél többen iparkodnának enyhíteni a rossz munkaviszonyok következtében nyomorgókon.

Mai témák.

Az alkoholról

tartottak a múlt héten egyik iskolánkban népies előadást. A nagyszámu hallgatóságról, az érdeklődő figyelemről is beszámoltak a tudósítók és e szokatlan jelenség meglepte magukat az előadókat és a kiküldött megbízottakat is. De bizonyára kevesen tudnak arról, ami az előadás után történt és ami méltán kulturponton jelent városunk fejlődésének történetében. Megtörtént ugyanis, hogy az alvó népéből, a közudatba váltan alkoholos tömegből mindjárt ott, nyomban az előadás után kiváltak vagy harmincan és bejelentették önkéntes belépésüket az alkoholelles mozgalomba és odaigérték egyben teljes erejüket a mozgalomnak minél szélesebb propagálására. A jelen volt megbízottak titkolhatlan örömmel fogadták e nemes elhatározást és ezzel kicsi, de erős alapokon egyik városrésztünkben már megindult a harc a szesz pusztításai ellen.

Miért indult meg ez a mozgalom odakünn, a külvárosban, ahol már-már meg is bocsátottunk volna a felnőttek mérsékelt alkoholévezését, ez megint olyan kérdés, amelynek fejtegetéséhez kár kezdeni. A vége ugyanis az efféletti vitának bizonyára az, hogy a kétségtelenül nagy foku előítélet mellett a társadalmi széttagoltság is főakadálya annak, hogy egészséges eszmék, a mi körünkben is teret hódítsanak. Pedig az alkoholról éppen mi tudjuk legjobban azokat az eldöntött tényeket, amelyek fölött a társadalom és az orvostudomány már rég napirendre tért. Az alkoholnak azon hatásai, melyeket izgalomnak magyaráznak, tulajdonképpen benuási tünetek. A legfontosabb ezek közül a fáradtság érzés eltompulása. Tehát az alkohol nem frissíti a fáradtat, hanem bénítja, tehát rosszindulatuan csökkenti fáradtságrészét. Katonák az időjárást, menetelést és minden egyéb viszonyt akkor bírtak el legjobban, ha mindenféle szeszest italtól távol tartották magukat. Tulhaladott álláspontra ma már az is, hogy a szellemi munkát az alkohol teszi erőssé, szívóssá, intenzívvé. Itt csak a szellemi kifáradás megérzését befolyásolja. És így tovább. Mind-megannyi biztos érv épen az intelligencia részére, az antialkoholizmus felkarolására.

És mégis.

Van talán egy kis lefőzés, egy kevés restelleni való abban, hogy ép a mi városunkban a külvárosé a kezdet dicsősége e téren?

Az erdei iskola

eszméje a másik nagyon is megszívlelendő munkája — sajnos egyelőre csak a külföldnek. A lényege eléggé ismert és bővebb ismeretetésre nem szorul. Nyáron künn a szabadban, lehetőleg fás, erdős vidéken, télen pajtaszerű,

szellős helyiségben folyik a tanítás. Kedvezőtlen időben, nyáron, fedéllel ellátott nyitott teremben. Az iskola egészségügyének szempontjából beláthatatlan fontossága kérdés ez és úgy olvassuk egyik fővárosi napilapban, a dolog rohamosan közeledik már nálunk is a megoldás felé. Budapesten ugyanis a tüdőbeteg iskolás gyermekek különválasztása tette sürgőssé e terv megvalósítását és a főváros tisztiorvosi hivatala el is határozta, hogy az összes iskolák tanulóit megvizsgálja és a tüdőbetegeket erdei iskolába különíti a többiektől, miután a tapasztalat kétségtelenül megerősíti, hogy az iskola tenyészteti a fertőzést.

Irunk pedig erről már azért is, mert az elmúlt év folyamán egyik iskolánk tanulói már néha a szabadban tanultak. Tán meg volna ez ismételhető az idén is, szélesebb körben, esetleg fővárosi mintára, legalább a tüdőbeteg iskolásgyermek elkülönítésével?!

Az életunt szabósegéd.

Öngyilkos lett vagy csak ijesztgetett?

Baja, január 31.

Szomoru arccal ült tegnapelőtt délután egyik helybeli kávéházban Welchner József 19—20 éves vaskuti születésű szabósegéd. Szomoruan meguzsonnázott a kávéházban, ahol éjjel tizenegy óráig ült. Tizenegy órakor szánt rendelt és Szentjánosra hajtattott. Szentjánosnál leszállt a szánról s gyalog indult meg a töltésen a Duna felé. Néhány perc múlva a kocsis két lövést hallott, mire a városban Solti detektívnek azt jelentette, hogy Welchner valószínűleg öngyilkos lett.

Solti detektív még az éjjel folyamán kiment s végigvizsgálta az egész töltés oldalát, de nem akadt Welchner nyomaira. Másnap délelőtt jelentést tett az esetről Oltványi István rendőrfogalmazónak, akihez épp akkor állított be Welchner György vaskuti földmives, Welchner József atyja s egy levelet mutatott a rendőrfogalmazónak, amelyben fia bejelenti, hogy a Duna jegén főbelövi magát. Valószínűnek látszik tehát, hogy a szerencsétlen fiatalember tényleg öngyilkosságot követett el, bár atyja szerint erre semmi oka sem volt.

Ma délután Oltványi rendőrfogalmazó a birtokában lévő adatok alapján Solti detektívvel ismét kiment a Dunához s nagy darab területen alaposan megvizsgálja a részben beállott, részben pedig összetorlódtott jeget, mert Welchner levele megerősíteni látszik annak a bérkocsisnak az állítását, aki Szentjánosig szállította, s így nincs kizárva, hogy az összetorlódtott jégtáblák között megtalálják az öngyilkos fiatalember holtestét.

Welchner atyja ezzel szemben valószínűnek tartja, hogy fia a két lövéssel csak félreakarta vezetni a kocsist s hogy később bejött Szentjánosról a városba,

ahonnan egyelőre ismeretlen helyre utazhatott.

Délután félnégy órakor, lapunk zártakor Oltványi rendőrfogalmazó és Solti detektív még nem érkeztek vissza kutatásukról s így Welchner József sorsa felől semmi biztosat sem tudunk.

HIREK.

Egy nyugalmazott tanítóról.

Most, hogy a napokban Budapesten két vasuti hordárt tüntettek ki, mivel 40 éven át hűen teljesítették kötelességüket, nekünk is eszünkbe jut egy férfi, aki 43 éven át a legnemesebb pályák egyikén működött. Tanított és nevelt. Tanított iskolában gyermekeket és az iskolán kívül felnőtteket. 1872-ben Szentjánosra került, ahol olyan iskolája volt, melyről Cifrusz Ferenc, akkori tanfelügyelő, egyik közigazgatási gyűlésen úgy emlékezett meg, hogy a környék legjobb iskolája, de közüdomásu, hogy iskolája 43 éven át mindig jó volt. *Lissák János* tanítóról szól a kis cikkünk.

Iskolán kívüli működése a közgazdaság majdnem minden ágára kiterjedt, de városunkban leginkább a fanemesítést, a szőlészetet és a konyhakertészetet iparkodott fejleszteni. 80-as években éppen az ő sürgetésére létesült az apácák zárdája mellett egy faiskola, ahol több éven át nagy szorgalommal oktatta a 3—4 osztályba járó növendékeket. Az okszerű méhészet terén kifejtett működése szintén közismertes. De nemcsak a bajai okszerű méhészet terjedése fűződik az illetőnek nevéhez, hanem a környéké is, mert alig van a környékben nagyobb gazdaság, ahol nem ő állított volna méhészetet. Méhészeti ismereteinek kibővítése céljából Baja város kiküldte az első országos méhészeti kiállításra és ott szerzett ismereteivel kapcsolatosan bő leírást közölt a Bajai Közönyben. Ezen a téren elért eredményes működését 90-es években Latinovics Pál országgy. képviselő ajánlatára a föld. minisztérium nagyobb összeggel jutalmazta.

Később selymeszet terén látjuk őt működni. Első évben mint selyemtenyésztési felvigyázó őt éven át mint bajai és kalocsai terület selyemtel. felügyelője és gubóbevaltója ténylegedett, s elvállalt kötelességének mindig hűen tett eleget. A selyemtenyésztéstől az iparostanonciskola megnyitása alkalmával vált meg, mert itt is tanít 32 év óta és a mai fiatal iparosok, kik szeretettel gondolnak rá, javarészt az ő tanítványai voltak.

Ily sokoldalú foglalkozás mellett a pihenésre szánt időt is a munkára használta. Irt több cikket a Bajai Közöny és a Néptanítók Lapja részére legutóbb meg több tanulságos felolvasást tartott. A gazdasági ismétlő iskolából szintén kivette részét s itt kiváló szakismerettel a konyhakertészetet adta elő gyakorlati irányban.

S végül 40 évi szakadatlan munkásság után nemrég ment nyugdíjba, ahova a nagyközönség szeretete és becsülése kísérte. Pályája e rövid méltatását azért közzétettük most, mert értesülésünk szerint a közel jövőben felsőbb helyről is jutalmazni fogják érdemeit.

Mi van a Probojosevits-Konyovits ügygyel? Nemrégiben megirtuk, hogy Probojosevits Máriát az ügyészség ideiglenesen szabadlábra helyezte s most az ügy további érdekes alakulata folyamán a zombori kir. törvényszék vizsgálóbírája végleg *elejtette* Probojosevits Mária ellen a magánokirat é közokirat hamisítás büntette miatt emelt vádat.

— **Liceális előadások.** Holnap délután 5 órakor zenetermében tartja a tanítóképző intézet a második — házi hangversennyel egybekötött ismeretterjesztő előadását. Műsor: 1. Losonc végromlása. Borzó Miksától. Előadja az ifjusági zenekar. 2. A virágok és rovarok köcsönössége. Felolvassa Schweitzer J. dr. intézeti. tanár. 3. Mozar IV. Quartet. Előadja 4 tanítónövendék. 4. Vadász kar. Révfy Gézától. Énekliz az ifjusági dalárda. 5. Magyar dalok. Előadja az ifjusági zenekar. — A kath. Legényegylet liceális előadását február hó 2. hétfőn délután 5 órakor tartja az Ipartestület disztermében. Műsor: 1. Mozart. III. Quartet. Játsza 4 tanítónövendék. 2. Az első segélynyújtásról. Dr. Pollermann Artur tb. tiszti főorvos. 3. Nüdalok. Éuekli Mihály István, zongorán kísér Flóri Győző tanítónöv. 4. Nagyanyó. Dialog. 5. A szédelgő. Vig jelenet. 6. Keresztelő Lipótvárosban. Énekes magánjelenet. Előadja László Károly. A dalokat zongorán kíséri Vujkovits Irminke. — Az elemi iskolákban nemkülönben tovább folynak az analfabéta oktatással egybekötött liceális előadások.

— **Kereskedelmi miniszteri kinevezés.** Dr. Monaszterly Sándort, aki nemrég kitűnő képesítéssel szerzte meg a jogtudori oklevelet, a kereskedelmi miniszter segédfogalmazóvá nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Fischel Károly eljegyezte Rosenfeld Boriskát Budapestről. Minden külön értesítés helyett. 1841

— **Ocsóbb lett a táviratlevél.** A kereskedelmi miniszter rendeletben közli, hogy a táviratlevelek díja február elsejétől szavanakint az eddigi két fillér helyett 1.5 fillér lesz a belföldi forgalomban. Elrendelte továbbá a miniszter, hogy február elsejétől kezdve ugy a féléjjeli, mint az egész éjjeli táviratlevelet tartó posta- és táviratdohivatalok délután hat órától kezdve kötelesek táviratleveleket elfogadni.

— **Széchenyi bál rendezősege közhírré teszi,** hogy a már jelzett ünnepélyt és táncestélyt február hó 21 én a Nemzeti-Szállóban feltétlenül megtartja. Minden intézkedés megtörtént már, hogy a két év előttihez hasonlóan a társszövetségek ifjusága erre az estére Bajára jöjjön. A pesti és pécsi Széchenyi szövetségek tagjai már számosan bejelentették jövetelüket, közöttük többen régi ismerőseink közül. Az ünnepély ünnepi szónokakul a szövetség megnyerte a fővárosi tudományos körök egyik illusztrit tagját. Az est végleges műsora február elején lesz közzölhető, a meghívók pedig tízedike körül bocsáttatnak ki.

— **A Munkás-Oththon műkedvelői estje.** A Munkás-Oththon február hó 15 én, vasárnap este 8 órakor az Ipartestület nagytermében műkedvelői színelőadással egybekötött táncestélyt rendez. Színré körül Guti Soma nagyhatású lacagtató bohózata a Tartalékos férj. Wernberger Lajos ismert, szakavatott rendezésében.

— **A József kir. herceg Szanatorium Egyesület** bajai bizottsága Baján, 1914. február hó 7-én (szombaton) a Nenzeti-Szálló termeiben műkedvelői színelőadást és hangversenyt rendez, a következő műsorral: 1. Prologus. Elmondja dr. Pollerman Artur. 2. Zongoraszmok. Előadja Grauaug Antoinette. 3. Tangó. Irta Faragó Jenő. Előadják Krausz Irma és dr. Reiter Emil. 4. Énekszámok: Nyár, nyár, nyár... Elműlik. Irta Zerkovitz és A pécskai cigánysoron. Éneklő Markovits Edéné, zongorán kíséri Kleisner Pál. A hangverseny iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Belépőjegy előre váltva 2.50 este a pénztárnál 3 korona. Karzati ülőhely 1 korona. Kezdeteste 8 órakor.

— **A bajai posta- és táviráda altisztek és szolgák** 1914. évi február hó 8-án (vasárnap) este 8 órakor az ipartestület termeiben, saját könyvtára javára műkedvelő előadással egybekötött zártkörű táncvigalmat rendeznek, amelyen A Pirosgyellárás c. 3 felvonásos népszínmű kerül előadásra. Belépődíj: Oda! és támlaszék 2 korona. II. hely 1 korona 60 fillér. Földszinti állóhely 1 korona. Karzati állóhely 50 fillér. Főpróba február hó 6-án este 8 órakor. Belépődíj a főpróbára 30 fillér. Karzat 20 fillér.

— **A tartalékos tisztek továbbképző tanfolyama és a tanítók.** Az egyes nagyobb garnizonok területén a hadvezetőség tudvalevőleg novembertől márciusig terjedő időben az esti órákban, a tartalékos tisztek számára továbbképző tanfolyamokat rendeztet. Ezeknek a kurzusoknak fontosságát főlegesen külön hangsúlyoznunk. Nemcsak kitűnően képzett, a katonai tudományok iránt érdeklődő tartalékos tisztekhez jut ezáltal a hadsereg, hanem a gyakori érintkezés bizonyos kapcsolatot teremt a polgári és katonai társadalom között s ezáltal a jó viszont növeli. A kultuszminiszter épp ezek tudatában, fölhívta a tanfelügyelőket, hasszanak oda, hogy az állam szolgálatában lévő tanítók, akik tartalékos tisztek, lehetőségek látogassák ezeket a tanfolyamokat.

— **A szaharai konzul** vigjáték előadásának tegnap volt a főpróbája mintegy 500 tagú közönség előtt. A BSE. műkedvelői ez alkalommal is derekasan kitétek magukért, — közönség az egész előadás alatt pompásan mulatott — s így bizalommal néznek a vasárnap este 1/9 órakor tartandó előadás elé.

— **Porcellán és üvegarukról** — használati és dísz tárgyak — kívánatra ingyen és bérmentve küldi nagy képes árjegyzékét Hüttl Tivadar cs. és kir. udvari szállító Budapest, V., Dorottya-utca 14. Saját porcellángyára Budapest. 1836

— **Számos hamisítványa** van a pemetefű-cukorkának, azért ha köhög, rekedt, vagy hurutos, csak Réthy-féle cukorkát kérjen és csak olyan dobozt fogadjunk el, melyen rajta van e három szó: »Réthy Béla gyógyszerész«. Az eredeti Réthy cukorka, mely jobb és kedveltebb minden más cukorkánál, kapható mindenütt. Postán csak 5 dobozt küld az egyedüli készítő: Réthy Béla gyógyszerész, Békéscsaba, frankó 3 koronáért.

— **Melyik a legjobb mag?** Csak az a jó gazdasági mag, mely a gazdának minden tekintetben biztonságot nyújt. Ilyen mag pedig köztudomás szerint a Mauthner-féle. Ha konyhakerti vagy virágmagot vásárlunk vidéki lelakotokban, akkor csakis olyant fogadjunk el, melynek tasakján ott van a Mauthner név. Ha erre ovatosan ügyelünk, akkor nem lesz okunk rossz minőség és silány termés miatt panaszkodni.

Levél a mezőről.

»Hát bizony tanító ur most magát nagyon szídják sok helyen. Hogy a kocsmárosok mit mondanak azt nem mondom meg, de mégis jó lesz ha megtudja azt, hogy magát a nép az urak fizetett emberének tartja. Azért beszél, prédikál annyira az italozás ellen, hogy mivel nagy a drágaság, a nép szokják le a borról, sörről, palinkáról, mert így az urak nehezebben jutnak hozzá, de ha a nép nem iszik, olcsóbb lesz az ital, többet ihatnak az urak...

Ezt mondta nekem tegnap egy antialkoholista hívem. Nem úgy hangzik-e ez a jóakaratu referáda, mintha valahol a mezei tanítónak mondaná el egy jó néni a falu véleményét?

Pedig ez kérem itt Baján hangzott el az Urnak 1914. esztendejében, egy csomó iskolá tövében.

Kedvem volna többet ez alkalommal nem írni a dologról, mert hiszen aki e néhány sorból nem ért meg és nem találja meg a helyes utat annak többet ugys hiába írok.

Most még csak annyit, hogy aki részt kíván venni ebben az igazán szép munkában — értem az antialkoholista propagandát — keressen fel a »Homokvárosi Népiszkola«-ban, vagy jelentse be csatlakozását írásban. Egy lelkes kis csapat közé jön, melyet erősíteni kell, hogy vissza tudja venni a kocsmárosok és a mértékletes ivók gyatra érveit és gonyos kirohanásait.

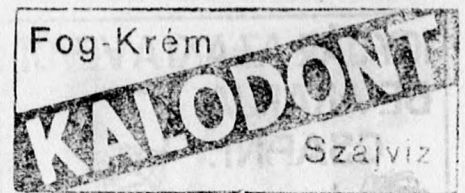
Akik pedig dacára jó szándékuknak nem tudnak a kedves itókától megszabadulni, készítsék elő bugyelárisukat — amiből annyi hiabavaló itaira mindig tellett — mert szegény hiveimnek egyesületi tagságdíját nekik kell megfizetniük, már csak azért is, hogy valami igaz legyen a gyanúsító író azon híreszteléséből, hogy én az urak fizetett embere vagyok.

Szatmári Sándor.

IRODALOM.

Attlay: *Sziriusz naplója és egyéb elbeszélések.* A jövő hó folyamán »Sziriusz naplója és egyéb elbeszélések« címén Attlay hirlapírónak egy novellás kötete jelenik meg a Corvin nyomda kiadásában. A 8—10 ives kötetre, amelynek 2.50 lesz az ára, előjegyzést elfogad a »Corvin«-nyomda s bármelyik könyvkereskedés.

Főmunkatárs:
POLLERMAN ARTUR dr.

2358/1914. kig. szám.

Versenyfárgyalási póthírdetmény.

Alulírott városi tanács közhírré teszi, hogy a bajai elektromos áramszolgáltató telep versenyfárgyalására a 30095/1914. számú versenyfárgyalási hírdetményben kiűrt határidőt oly módon hosszabbítja meg, hogy **az ajánlatok 1914. évi március hó 20-án d. e. 10 óráig a város íktató hivatalában benyújtandók, maga a versenyfárgyalás azonban 1914. évi március hó 21-én d. e. 10 órakor** fog a város gazdasági hivatalában megtartani.

Baja város tanácsának 1914. évi január hó 26-án tartott üléséből.

Dr. Hegedűs Aladár
kir. tanácsos, polgármester.

1362/1914. kig. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur folyó évi január 5-én ad. 123566/VIII/1/1913. sz. alatt kiűrt rendeletével megküldötte valamennyi állami és bizományi szénkénegraktár kezeléséigéhez 1913 évi december hó 29-én 123566/III/1/1913. sz. alatt kibocájtott rendeletét mely szerint a filloxera ellen való védekezésre használt szénkénének a szőlősgazdák részére való beszerzésére és forgalomba hozatalára a kincstár évenként jelentékeny összegeket fizet rá s e mellett az utolsó években nagy mértékben szaporított bizományi szénkénegraktárak ellenőrsése is jelentékeny kiadást okoz a kincstárnak.

Az államkincstár terhelő ezen kiadások csökkentése végett a szénkéné eladási árát 1914. január hó 1-től kezdve valamennyi szénkénegraktárra nézve métermázsánként 2 kor. azaz kettő koronával emelnie kellett.

1914. évi január hó 1-től kezdve tehát a kezelésig bizományi kezelése alatt álló raktárban az akkor ott már készletben levő, valamint az ezután oda szállítandó szénkéné eadási árát métermázsánként az eddigi harminchárom (33) korona helyett harmincöt (35) koronában állapítja meg.

A bizományi szénkénegraktárak kezelési díja azonban a jövőre sem haladja meg métermázsánként az eddigi 1 (egy) korona 20 fillért, mert egyrészt úgy véli, hogy ezzel az összeggel fedezni lehet a szénkénegraktár kezelésével felmerülő kiadásokat, másrészt pedig, ha ezek a kiadások valamivel felül is haladnának az engedélyezett kezelési díjat, méltányos, hogy a kezelésig is hozzájáruljon valamivel azon közcél eléréséhez, mely cél megvalósítására a szénkénegraktárak hivatva vannak.

Erről az érdekelt szőlősgazdák tájékoztatás végett ezen hírdetmény útján értesítettnek.

Baja, 1914. január 22-én tartott tanácsüléséből.

Dr. Hegedűs Aladár
kir. tanácsos, polgármester.

Reggelizés előtt felpohár
SCHMIDTHAUER-féle
Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél, székszorulásban szenvedőknek.

Ignáci

keserűvíz
Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 f.
Nagy üveg 60 f.

Kapható helyben és környéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

**IGY JÁR AZ AKI AVEVŐT
BE AKARJA
CSAPNI.**

AZ
**ELSŐ MAGYAR RÉSZV. SERFÖZŐDE
TAVASZI SÖRÉT**

mely a külföldi Salvator
sört van hivatva pótolni

**1914. február 1-én
hozza forgalomba.**

Kimé-és csakaddig, míg a készlet tart.
Palackokban a palacksősörosztály
szállítja a tavaszi részvénysört.

TELEFONSZÁM: Budapesten 56-58.

Vidéken kapható: 1843

sörraktárosainknál minden nagyobb
vidéki városban.

MIELŐTT SZŐLŐVESSZŐT
SZŐLŐOLTVÁNYT
BORT

gyümölcsös és diszfát venne,
a saját érdekében kérje legujabb képes árjegy-
zékünket, mely mindenkire nézve hasznos
tudnivalót tartalmaz. Pontos cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA
szőlőoltványtelep és bortermelő részvény-társ.
1821 BIHARDIÓSZÉG

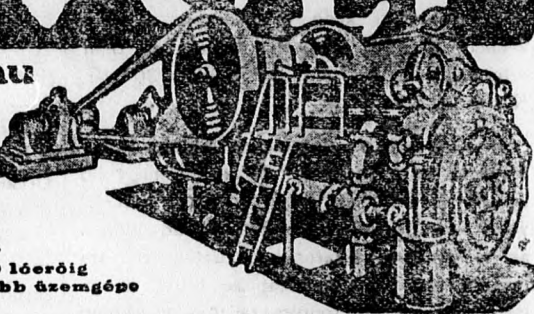
R*WOLF

Magdeburg-Duckau

Magyarországi Képviselet:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK

Wolf eredeti szerkezete 10-500 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgőpe

Milliók

használják

Köhögés

nyálkásodás göresős és
szamárköhögés ellen a
hurut, rekedtség, el-

**Kaiserlee
Mell-Karamellák**

|| | a 3 fenyővel. || |
6100 közjegyzőleg hitelesi-
tett bizonyítvány or-
vosoktól és magáno-
soktól kezkesedik a biztos
sikerért, azonkívül rendkívül
tápláló és kellemes ízű bon-
bonok. Csomagja 20 f. 40 f.
Doboz 60 fill. :: Kapható:
Gelringer J. Gyarmati Emil
Lovassy O. Makray László
gyógyszertárban B A J A.

Egészségéről van szó!

Igyék naponta 1-2 palack

Szt. István dupla malátasört.

A sörparban korszakot alkotó a *Kőbányai Polgári Serfőzde* ezen vilá-
hírű söre, amelyet ma minden országban utánóznak. Nemcsak a legelvezetesebb üdítő
ital, de csodálatos gyógyhatása is van, idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmat-
lanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél; ajánlandó lébbadozó betegeknek és szopta nőknek
is. Ajánlja: *Noorden tanár* Bécsben; *Lorányt tanár* Budapesten. *Glax tanár*
Abbáziában és számos más szaktekintély. Bécs város kényes ízlésű közönsége éven-
ként két millió palacknál többet fogyaszt ezen magyar sörből.

Kapható minden fűszer- és esemegüzletben és jobb kávéházban.

Főraktár: Zweig Mór, B A J A.

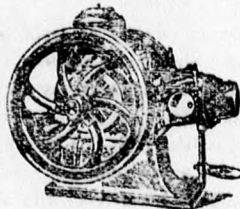
— Telefon 18. —

1820

A VILÁGIRU
AS LEGÜJABB RENDSZERU

BOLINDER NYERSOLAJ-
MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

ÁNYOS IMRE cégnél
kaphatók

BUDAPEST, VI. PODMANICZKY-UTCZA 17.

Telefon 12-76.

Legnisebb nyersolajszükséglet!

Jutányos árak!

Feltétlen jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Mérien díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket.

Hirdetések

felvételnek a lap kiadóhivatalában.

Wotan

Lámpa

A legújabb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyüzemelési létesítményekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SOUDKERT-MŰVEK-nél Budapest, VI., Terező-körút 36. Gyár-utca 13.